

§ 3.

De til Honorarer for Timelærere, Funktionærer m. fl. samt til Skolens Drift medgaaende Udgifter bevilges ved de aarlige Finanslove.

§ 4.

Til Erhvervelsen af den fornødne Grund, til Opførelse af Bygninger og disses Forhugning med Inventarium m. v. kan anvendes indtil 350,000 Kr.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Allerede i Rigsdagssamlingen 1884—85 fremsattes et Lovforslag af lignende Indhold som det nærværende, se Rigsdagstidende for 1884, Tillæg A Sp. 1469 ff; det behandlede først i Landstinget (se Landstingstidende for 1884 Sp. 147 ff, Tillæg B Sp. 1281 ff, Landstingstidende Sp. 885—900, Tillæg C Sp. 529) og oversendtes derfra til Folketinget, hvor det blev henvist til et Udvalg (se Folketingstidende Sp. 1847 ff); fra Udvalget fremkom ingen Betænkning. Til Lovforslagets Begrundelse anførtes, at Staten, der ved allerhøjeste Resolution af 4. Novbr. 1859 om en Eksamen for vordende Lærereinder og senere ved Lov af 29. Marts 1867 havde kaldet Kvinder til Deltagelse i det offentlige Skolevæsens Gerning, ikke havde gjort det samme for deres Uddannelse til Lærereinder, som den havde gjort for Uddannelsen af Lærere, men indskrænket sig til ved Finanslovene at bevilge Beløb (nu 15000 Kr. aarlig) til Understøttelser for Kvinder, der forberedes til Lærereindeksamen paa de bestaaende private Undervisningsanstalter eller udenfor dem ved privat Undervisning. Hvor fortjenstfuldt det Arbejde end er, som de private Anstalter i de forløbne 30 Aar have ydet paa dette Omraade, formenter Ministeriet dog, at et af Staten oprettet Kvindefeminarium vilde som Normalstole ikke være uden Betydning for Arbejdet og Gerningen paa de private Undervisningsanstalter, der jo ikke vilde blive overflødige ved Oprettelsen af en Statskole for et begrænset Antal Elever. Medens der med den nuværende Uddannelsesmaade er forbunden den store Ulempe, at mange af de Kvinder, der forberede sig til Eksamen, af økonomiske Grunde ikke kunne anvende den ønskelige Tid paa deres Uddannelse, men maa gøre sig særdige til Eksamen i saa kort Tid, at de ved Overanstrengelse paadrage sig en Svækkelse, der

let kan blive af varig Karakter, vilde derimod en treaarig Uddannelse paa en Statskole og Opholdet der under udmærkede hygiejniske Vilkaar være et stort Gode for Eleverne. Paa Statskolen vilde der jo blive vaaget over, at Elevernes Uddannelse kom til at gaa for sig uden Overanstrengelse paa noget Punkt, og draget Omforg for en sund legemlig Udvikling. Og for de unge Kvinder vilde det være til stor Velsignelse, at de, foruden at medtage mange smukke Minder om Samlivet paa Statskolen med Lærereinderne og Kammeraterne, kunde forlade Skolen med en grundig og fylldig Uddannelse og et sundt Helbred, for med Lyst og Iver at kunne gaa til deres ingenlunde lette Fremtidsgerning i Undervisningens Tjeneste.

Ministeriet er vedblivende af den Formening, at Staten ikke bør unddrage sig den Forpligtelse, i Lighed med hvad der er flet i mange andre civiliserede Lande i og udenfor Europa, at oprette den ommeldte Statskole og har derfor troet atter nu at burde bringe denne Sag frem. En Forbedring af vort Almue- og Borgerstolevæsen er betinget af en Forøgelse af Lærerkæfterne, og under Undervisningens Udvikling vil der blive særlig god Brug for uddannede Lærereinder til den første Undervisning, ved hvilken det er af stor Betydning, at der lægges en god Grundvold til at bygge videre paa. At Lærereinderes Benyttelse hele Landet over er i stadig Fremgang vil fremgaa af følgende statistiske Oplysninger: I 1879 var der ansat i København 179 Lærereinder, i Købstæderne og Handelspladserne 225, paa Landet 202, ialt 606; i 1883 var der ansat henholdsvis 222, 307, 280, altsaa ialt 809; i September 1891 var der ansat ialt 1429. I de siden 1879 forløbne 12 Aar er Antallet af ansatte Lærereinder saaledes vokset fra 606 til 1429.